

NOVETATS

SIAS, Mia [tr.]: *Jardins de parets seques*: Cap de Creus, Côte Vermeille, La Garriga: Recordant Josep Pla. Barcelona: Comanegra, 2007. 118 p.

SANZ i PINYOL, Teresa [dir.]: *Primera Biennal de Fotografia*: Celebrat a Girona, 2007. Girona: Diputació de Girona, 2007. 56 p.

Seminari sobre els Antecedents i Orígens del Cinema: Cinema i teatre: Influències i contagis. Girona: Ajuntament de Girona, 2007. 350 p.

TARDÀ, Jordi [ed.]; GARCIA ARBOS, Salvador [ed.]: *Tintín en el món d'Hergé: Col·lecció Jordi Tardà*. Girona: Fundació Caixa de Girona, 2007. 144 p.

TORRAS i RAHOLA, Josep: *La meua infància i joventut marcades pel franquisme*: Guerra i postguerra a Girona, Cadaqués i Barcelona. Barcelona: Viena, 2007. 160 p.

VALLVERDU i BORRÀS, Marta: *Viatges literaris a la Polinèsia*: Aurora Bertrana, Josep M. de Sagarra. Barcelona: PAM, 2007. 440 p.

VENTURA MONSO, Miquel [dir.]: *Mariage, mar i agents*: Prospecció i balanç de l'estat del litoral de Girona i propostes per a la seva conservació. Begur: Fundació Mar, 2007. 296 p.

VILA, Pep: *Els sentits d'Eros*. Girona: Diputació de Girona, 2007. 90 p.

VILÀ, Toni [coord.]: *Lengua, interculturalidad e identidad*: Programa de intercambio entre la Universitat de Girona (UdG9) i la Universidad de Chiapas (UNICH) 2006. Girona: Documenta Universitaria, 2007. 230 p.

de la història, que s'adapta als temps canviants. Per això és lògic que els seus responsables n'hagin anat variant els textos, els horaris, l'escenografia, la desfílada dels soldats, la música, la seva mateixa configuració. En un àmbit com el gironí, en el qual aquesta escenificació és àmpliament coneguda i estimada, potser seria ociós tornar a explicar el seu caràcter de celebració didàctica, ja que el teatre i la litúrgia tenien un vessant pedagògic i doctrinal, i també festiu, amb el manteniment d'un vestigi d'arrel medieval, la Dansa de la Mort, que també s'havia representat a Perpinyà, Rupià i la Bisbal, entre altres.

Jordi Roca planteja diverses hipòtesis sobre el futur de la processó de Verges. Posats a demanar, a mi m'agradaria que els membres del Patronat que la regeix, les autoritats locals i culturals del país, fossin molt més ambiciosos, que convertissin Verges, amb una certa periodicitat, en un centre d'estudis de teatre medieval europeu, amb la creació d'un centre d'interpretació de la Passió, arxiu de tradicions, de confraries de la Sang, viacrucis vivents, ritus de Quaresma, del folklore i de la litúrgia cristiana de Setmana Santa, de les danses de la mort, sobre les quals a França hi ha una associació molt activa que

organitza col·loquis i festivals, trobades científiques, intercanvis, etc.

Al meu entendre, el futur de la nostra cultura passa per aquesta internacionalització. Hem de fer tot el possible per donar a conèixer arreu el nostre patrimoni, implicant-nos encara més en la defensa d'aquestes relíquies, saber vendre i valorar totes aquestes manifestacions parateatral i/o litúrgiques, que, amb moltes variants, per les mateixes dates, durant el Dijous o Divendres Sant, s'escenificaven per tot el vell continent. Per què no prenem la iniciativa, tutelem i comuniquem amb més eficàcia la riquesa de tot aquest univers? «Endavant les atxes!».

Pep Vila

Compendi d'una llarga recerca

AULADELL, Marc; GAITX, Jordi; GARCÍA, Verònica; JIMÉNEZ, Àngel; PLAZA, Esther.

Franquisme i repressió a Sant Feliu de Guíxols durant la postguerra.

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, 2006.

Ja fa una colla d'anys que, de manera sistemàtica i rigorosa, els membres del GREF (Grup de Recerca

de l'Època Franquista) ens ofereixen els resultats de les investigacions que van realitzant sobre diferents aspectes relacionats amb la dictadura franquista en l'àmbit ciutadà i comarcal. Amb una constància i seriositat envejable, han anat organitzant jornades i publicant estudis per avançar en la recuperació de la memòria històrica. La publicació d'aquest llibre col·lectiu ve a ser el compendi general de tota la feina feta fins al moment. No hi ha gaire poblacions al nostre país que tinguin un estudi d'aquesta categoria fet per un equip d'investigadors. És el resultat de molt anys d'investigar els documents escrits i de recollir el testimoni directe dels protagonistes.

Els autors, després de la introducció general, expliquen la configuració local del nou règim franquista i tot seguit exposen en tres capítols el que va passar a Sant Feliu. En primer lloc parlen de l'exili del 1939, després de la repressió directa i, finalment, de la dona com a exponent de la repressió indirecta.

L'exili s'hi tracta a través de les seves diferents etapes: concentració, diàspora, la guerra mundial, Amèrica, la fi de la guerra, el desencís polític i la lenta desaparició de l'exili. En el capítol dedicat a la repressió directa es parla dels camps de concentra-

ció i les unitats disciplinàries; dels consells de guerra; dels altres organismes i sistemes de repressió (Tribunal de Responsabilidades Políticas, depuracions, etc.). Pel que fa a la dona, tema molt poc estudiat, els tres apartats són ben significatius del clima que vivia la societat de l'època: «Educació i adoctrinament»; «Moral, Església i altres normes i prohibicions» i «La desigualtat de les dones».

Les més de 450 pàgines del treball estan enriquides amb documents de l'època, fotografies, quadres, estadístiques, llistes de noms, etc., que converteixen el llibre en un instrument de consulta i lectura necessària per saber què va passar a Sant Feliu de Guíxols i rodalies amb la instauració de la dictadura franquista.

Recuperar la història, tota la història, és imprescindible si volem consolidar una societat democràtica. El GREF ens hi ajuda amb aquesta publicació, que supera amb escreix l'àmbit local per convertir-se en un referent. Els autors afirmen: «Ens ha semblat

imprescindible recordar els fets que a continuació referim; també ens sembla —d'altra banda— que és vital aprendre a passar-ne pàgina. Els records, encara que justos, no poden servir per obstaculitzar l'autèntic retrobament de la comunitat guixolenc. Sense cap mena de rancúnia ni de ressentiment pel passat, hem de construir conjuntament, amb concòrdia, un futur humanament millor per a tots».

Salomó Marquès

La vida íntima d'un far

MORÉ AGUIRRE, David.

El far de Sant Sebastià, 150 anys de vida (1857-2007)

Ed. Ajuntament de Palafrugell, 2007. 159 pàgines.

El far de Sant Sebastià enguany celebra els seus primers 150 anys d'història. Element arquitectònic, tècnic i patrimonial molt important per a Palafrugell i per a tot Catalunya. Era necessari, doncs, estudiar la seva història i la dels qui hi treballaren. Per a tal empresa calia una persona investigadora i apassionada pel tema. Algú que fos historiador, arxiver i alhora descendent d'una llarga nissaga de faroners. En David Moré Aguirre, nét i nebot de faroners, ha pas-

sat part de la seva infantesa al far de Tossa de Mar i el seu oncle fou faroner del far de Sant Sebastià durant 38 anys. Ha portat a terme una gran tasca de recerca, i juntament amb David Figarola Pàmpano, historiador local, han aconseguit aquest magnífic llibre que fa honor a l'aniversari del far.

El llibre està molt ben estructurat, en tres parts. Comença amb una presentació de què són els fars i qui són els faroners, i a continuació se centra en el far de Sant Sebastià i en la vida que s'hi donava. Vida que moltes vegades penssem —erròniament— que era dolça i privilegiada, per estar en un lloc físicament privilegiat: les condicions laborals, sanitàries i humanes ens fan adonar de la duresa en què vivien els faroners, tècnics i familiars.

La segona part del llibre tracta dels visitants que al llarg del temps han passat pel far. Tots resten plasmatats en el Llibre de visites, que s'ha convertit en una font documental importantíssima. David Figarola ha sabut analitzar-lo i interpretar-lo des del vessant més romàntic i humà.

La part final del llibre, en forma d'apèndixs, és molt interessant, i s'hi pot trobar la transcripció de l'acta d'inauguració del far, la fitxa tècnica d'aquest i una relació magnífica de torrers destinats al far de Sant Sebastià.

Sens dubte s'ha realitzat un magnífic treball per editar aquest llibre commemoratiu.

Ara que actualment hi ha qui posa en dubte la funció dels fars, són del tot imprescindibles llibres com aquest, realitzats amb rigor i passió, per tal que perpetuïn la història i el paper dels fars i dels seus faroners com una llum permanent que ens guïï per la història del nostre país i de la navegació marítima. Les persones per portar a terme aquesta tasca no podien ser altres que dos historiadors apassionats pel món dels fars i per la història del seu municipi. Tant de bo aquest llibre sigui una llum que ens ajudi a entendre millor els fars, els seus professionals, a valorar-los i a voler conservar-los, perquè en definitiva són els ulls de la nit que vetllen pel nostre litoral marítim.

Joan Vicens i Tarré